

Régiók Bizottsága vélemény – Tárgy: „A kíséret nélküli kiskorúak helyzete a migrációs folyamatban – A helyi és regionális önkormányzatok szerepe és javaslatai”

(2007/C 51/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel Elnökségének 2006. április 25-i határozatára, amellyel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikk ötödik bekezdése alapján az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottságot megbízta e vélemény kidolgozásával,

tekintettel az „Egyenlőség és megkülönböztetésmentesség a kibővült Európai Unióban” című zöld könyvről (COM(2004) 379 final) kidolgozott véleményére (CdR 241/2004 fin),

tekintettel véleményére a következő tárgyban: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága számára – Tanulmány a jogszerű és jogszerűtlen migráció közötti kapcsolatokról” – COM(2004) 412 final – CdR 337/2004 fin),

tekintettel véleményére a következő tárgyban: „Az Európai Bizottság közleménye a Szociálpolitikai Menetrendről” – (COM(2005) 33 final – CdR 80/2005 fin),

tekintettel véleményére a következő tárgyban: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a 2007–2013 közötti időszakra a Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása keretprogram létrehozásáról” (COM(2005) 123 final – CdR 144/2005 fin),

tekintettel véleményére a következő tárgyban: „Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A harmadik országok állampolgárainak az Európai Unióban történő beilleszkedése keretrendszerének közös programjáról” (COM(2005) 389 final), „Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére – A migráció és a fejlődés kapcsolata: az EU és a fejlődő országok közötti partnerségre vonatkozó egyértelmű iránymutatások” (COM(2005) 390 final), valamint „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról” (COM(2005) 391 final – CdR 51/2006 fin),

tekintettel az Európai Bizottság közleményére: Jelentés a „szabadság, biztonság és jogérvényesülés térségének” létrehozása során elért eredményekről – Féléves frissítés – COM(2002)738 final,

tekintettel az Európai Bizottság közleményére a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a nemzetközi védelemre szoruló személyeknek az EU-ba történő ellenőrzött beutazásáról és a származási régiók védelmi képességének erősítéséről: „A tartós megoldásokhoz való hozzáférés javítása” – COM(2004) 410 final,

tekintettel a Tanács 2004/83/EK irányelvére (2004. április 29.) a harmadik országok állampolgárai, illetve hontalan személyek menekültként vagy más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és a védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályokról,

tekintettel a Tanács 2004/81/EK irányelvére (2004. április 29.) a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményekkel érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről,

tekintettel az Európai Parlament és a Tanács határozatára tett javaslatra a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános programon belül a 2007–2013 közötti időszakra a Külső Határok Alap létrehozásáról – (COM(2005) 123 final – 2005/0047 (COD)),

tekintettel az Európai Parlament és a Tanács határozatára tett javaslatra a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános programon belül a 2007–2013 közötti időszakra a harmadik országbeli állampolgárok integrációjára szolgáló alap létrehozásáról (COM(2005) 123 final – 2005/0048 (CNS)),

tekintettel az Európai Parlament és a Tanács határozatára tett javaslatra a „Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása” általános programon belül a 2008–2013 közötti időszakra az Európai Visszatérési Alap létrehozásáról – (COM(2005) 123 final – 2005/0049 (COD)),

tekintettel az „Alkotmányos ügyek, európai kormányzás, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége” szakbizottság 2006. június 30-án elfogadott véleménytervezetere (CdR 136/2006) (előadó: Paolo Fontanelli, Pisa polgármestere (IT/PES)),

mivel:

- (1) A kíséret nélküli külföldi kiskorúak a Tanács 1997. június 26-i állásfoglalása szerint olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik még nem töltötték be tizennyolcadik életévüket és a jog vagy a szokásjog alapján értük felelős felnőtt kísérő nélkül lépnek be egy tagállam területére, amíg egy ilyen személy nem veszi őket pártfogásába.
- (2) Az Európai Unió, a partnerországok, a helyi önkormányzatok és a régiók számára elsőrangú cél kell, hogy legyen a kiskorúak, a kíséret nélküli külföldi kiskorúak és a fiatalok menedékkérők mint különösen veszélyeztetett és társadalmi kirekesztődéssel fenyegetett csoport védelme.
- (3) Az olyan embercsoportok esetében, akik a partnerországok területére való engedély nélküli beutazásuk objektív körülményei miatt különösen veszélyeztetettek, mint például emberkereskedelem áldozatai, menedékkérők és kíséret nélküli kiskorú migránsok, a migráció igazgatása a legszélesebb értelemben vett jogszerűtlen bevándorlás megakadályozására szolgáló általános intézkedések részét képezi.
- (4) Ezek a különleges migrációs áramlások jogilag szürke zónát jelentenek az engedély nélküli beutazás és az ahhoz kapcsolódó tartózkodás között, amely a kiskorúaknak a nemzetközi jog és a tagállamok jogrendje által biztosított védelme alapján legális.
- (5) Jelenleg alig léteznek megfelelő adatok EU-szinten, mivel a nemzeti hatóságok a kíséret nélküli kiskorú külföldieket különböző csoportokhoz sorolják; egyes országokban statisztikailag a menedékkérőkhöz számítják őket, máshol a gazdasági migránsokhoz vagy a magukra hagyott kiskorúakhoz.
- (6) Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) világszerte 25 millióra becsüli a menekültek számát, 50 %-uk gyermek. A legutóbbi becslések szerint 2–3 %-uk kíséret nélküli kiskorú harmadik országbeli állampolgár.
- (7) Az UNICEF a kül- és belföldön emberkereskedelem áldozatává vált kiskorúak évente kb. 1,2 milliós számából indul ki (az UNICEF „Stop the traffic” című jelentése, 2003. július). A „Separated Children in Europe Programme” – az „International Save the Children Alliance” és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának közös kezdeményezése – becslése szerint Európában jelenleg legalább 100 000 kíséret nélküli kiskorú van. Olaszországban a kiskorú külföldiek védelmével foglalkozó nemzeti hatóság (Comitato Minori Stranieri) évente körülbelül 8 000 kíséret nélküli külföldi kiskorú tartózkodásáról szerez adatokat – az utóbbi években növekvő tendenciával. Spanyolországban a hatóságok évente 3 000–4 000 kíséret nélküli kiskorú külföldiről szereznek tudomást, míg Franciaországban, Hollandiában és Belgiumban 5 000–6 000 kiskorúról tudnak. A kíséret nélküli kiskorú külföldiek száma minden bizonnyal sokkal magasabb ennél, gondoljunk csak a beutazás illegális voltára és arra, milyen nehéz a jogszerűtlen beutazás után az adott ország területén való tartózkodást is nyilvántartani.
- (8) A kíséret nélküli kiskorú külföldiek elsősorban a Maghreb-országokból, közülük főként Marokkóból, Afrika Szaharától délre eső területeiről (Senegál, Mali, Guinea, Kamerun stb.), az ázsiai országokból – főként Afganisztánból – és kelet-európai országokból – főként Romániából, Moldovából, Albániából és az egykori jugoszláv tagköztársaságokból – érkeznek.
- (9) A gondozás nehéz feladata gyakran teljes egészében a településekre és a régiókra marad; ezek azonban csak szükségmegoldásokat kínálhatnak, mivel nem áll rendelkezésükre politikai hivatkozási keret, nincs megfelelő hatáskörük a probléma helyi kezeléséhez, nincs jogi kapacitásuk a családtagokkal, illetve támogatott hazatelepüléssel kapcsolatos határozatok elfogadására és nincsenek cselekvési terveik. Ez az intézkedések hatékonyságának és célszerűségének rovására megy; ugyanakkor pedig jelentős eszközöket használnak fel e téren,

a 2006. október 12-én tartott 66. plenáris ülésén elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **fontosnak tartja**, hogy a migrációs áramlásokat az EU-ban a szubszidiaritási elv, valamint az egyének és főként a veszélyeztetett csoportok jogainak figyelembevételével és biztosításával koordinált módon és eredményesen kezeljék és igazgassák, nemcsak azért, mert így felléphetnek a rasszizmus, az idegengyűlölet és a nem megfelelő biztonság más okai ellen, hanem azért is, mert mindez szükséges előfeltétele a lisszaboni stratégia növekedési céljai elérésének és a belső piac megvalósításának;

1.2 **megállapítja**, hogy a kísérlet nélküli kiskorú külföldiek esetében tervezett, koherens intézkedésekre tekintettel a legfőbb célok, hogy:

1. megbízható vizsgálati eredményeket kapjunk ezekről a folyamatokról, és így EU-szinten objektíven összehasonlíthatók legyenek az egyes partnerországok statisztikai adatai;

2. beavatkozási prioritási programot alakítsanak ki a kiskorúak származási országában;

1.3 **úgy határozott**, hogy ebben az összefüggésben saját kezdeményezésű véleményt dolgoz ki a kísérlet nélküli kiskorúak helyzetéről a migrációs folyamatban, hogy így tegye világossá, milyen jelentőséggel rendelkezik ez a csoport a migrációs folyamatok igazgatása során az érintettek különleges védelmi igénye miatt, valamint amiatt, hogy a gyermekek kizsákmányolását és a gyermekmunkát ösztönző tevékenységek révén a védelmi rendszerrel való visszaélésre használják fel őket;

1.4 **utal arra**, hogy a probléma különleges jellemzői miatt, valamint amiatt, hogy sürgősen szükséges és nagy jelentőségű, hogy a partnerországok közösen kezeljék ezt a témát, a folyamat objektív megvizsgálásához döntő tényező a kiskorúak gondozásáért felelős helyi önkormányzatok és régiók aktív és folyamatos bevonása;

1.5 **meg van győződve** arról, hogy a migrációs áramlások kezelésével kapcsolatos koncepcióban minőségi javulásra van szükség a jogszerűtlen bevándorlásra vonatkozóan, amelynek során el kell ismerni a határőrség intézkedései és – tágabb értelemben – a tagállamok belügyminisztériumai közötti együttműködés jelentőségét. Fel kell hívni azonban a figyelmet arra, hogy ugyanilyen fontos a területek civil társadalmi és szociális ellenőrzése is, enélkül ugyanis bármely, a jelenség leküzdésére irányuló, illetve integrációs intézkedés hatástalan maradna és az EU nem lenne képes teljes mértékben kezelni a problémát, amint azt az Európai Bizottság már több ízben követelte, Intézkedéseket kell kidolgozni, hogy megakadályozzuk a kiskorúakat a származási ország elhagyásában, illetve elősegítsük támogatott hazatelepülésüket. Ehhez olyan védelmi rendszer kialakítására van szükség az érintett országokban, amely elősegíti az ott élő kiskorúak védelmét szolgáló intézkedések végrehajtását;

1.6 megállapítja, hogy az Európai Bizottság nem szentel elegendő figyelmet a kísérlet nélküli kiskorú külföldiek helyze-

tének; reméli, hogy az Európai Bizottság által javasolt gyermekjogi stratégia (COM(2006) 367 final) ténylegesen foglalkozik majd ezzel a kérdéssel;

1.7 **felhívja a figyelmet arra**, hogy a migrációs jelenséggel közép- és hosszú távon csak a bevándorlók származási országának fenntartható fejlődésére irányuló együttműködési politika révén lehet megbirkózni, amely a polgároknak, különösen a fiataloknak hazájukban is megfelelő esélyeket kínál;

1.8 **üdvözl**i a bizottsági közlemény (COM(2005) 389 final) érdekes megközelítését, amely a származási országot a migráció irányításában részt vevő partnernek tekinti; ennek érdekében fontos az érintett országokkal olyan megállapodásokat kötni, amelyek közvetlen kapcsolatot hoznak létre a migráció és az adott országok szükséges fejlődése között;

1.9 **megállapítja**, hogy gyakran a helyi és regionális hatóságokra hárul a kísérlet nélküli kiskorú külföldiek fogadása és gondozása, valamint ők felelősek elhelyezésükért, a szociális segélyekért, egészségügyi szolgáltatásokért és képzésükért, valamint szükség esetén elő kell segíteniük munkaerő-piaci integrációjukat – mindez jelentős adminisztrációs tevékenységgel és az ennek megfelelő pénzügyi teherrel jár;

1.10 **elvárja**, hogy az Európai Integrációs Alap kezelése során vegyék figyelembe a regionális és helyi hatóságok különleges szükségleteit, és támogassák közreműködésüket a nemzeti programok, illetve a megfelelő operatív intézkedések kidolgozásában;

1.11 **utal** a migrációs áramlások méretére, az önkormányzatok számára jelentett következményekre – az önkormányzatoknak válaszolniuk kell a speciális igényekre és különleges szolgáltatásokkal kell biztosítaniuk az ellátást –, valamint az ilyen folyamatok tendenciózus növekedésére az utóbbi években; emiatt úgy tűnik, hogy az e területeken jelentkező problémák hatékony leküzdésére való tekintettel esszerű teljes mértékben bevonni a helyi önkormányzatokat és a régiókat; valamint az is szükséges, hogy a nemzeti hatóságok aktívabb politikát folytassanak, megkönnyítve a helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködést, főként a veszélyeztetett csoportok tekintetében;

1.12 **hangsúlyozza**, hogy a vélemény kidolgozása céljából végzett előkészítő munkák a kevés rendelkezésre álló adat ellenére is nyilvánvalóvá teszik, milyen figyelemreméltó munkát végeznek minden egyes tagállam felelős közigazgatási szervei e téren, és **elismeri** az illetékes tisztviselők magas szintű kompetenciáját és kötelességtudatát, valamint a nem kormányzati szervezetek és a kiskorúak védelme terén tevékenykedő szervezetek elengedhetetlen hozzájárulását és segítségét, mivel e szervezetek évek óta dolgoznak a leginkább védelemre szoruló csoportok – köztük a fiatalok menedékkérők és az emberkereskedelem áldozatai – érdekében;

1.13 **sajnálja**, hogy a kíséret nélküli külföldi kiskorúak védelmének terén nincsenek minden tagállamban egységes eljárások és struktúrák, és felkéri a tagállamokat, hogy lehetőség szerint egységesen hajtsák végre a már létező uniós szabályozást. Aggodalomra ad okot továbbá, hogy koordinálatlan intézkedésekhez kell visszanyúlni, amelyekhez gyakran a különböző közigazgatási szintek hatásköreinek ütközése társul, valamint azzal a nagy veszéllyel, hogy a kiskorúak kezelésében az egyes tagállamok közötti összehasonlításban, főként azonban ugyanabban a tagállamban, tényleges és jelentős megkülönböztetésekre kerül sor;

1.14 már most **utal arra**, hogy a kíséret nélküli kiskorúak problémája elsősorban a származási térségükkel határos régiókat és a több munkalehetőséget kínáló, gazdaságilag fejlettebb településeket, illetve régiókat érinti, és ezért fennáll annak a veszélye, hogy nem hárul kellő figyelem a sűrűn lakott települések és régiók nehézségeire, ami közvetlenül kihat a fiatalok hatékony védelmére szolgáló lehetőségekre; hasonlóképp, a kisebb és közepes méretű helyi és regionális önkormányzatoknál kevés forrás áll rendelkezésre, ami korlátozza cselekvési képességüket;

1.15 **kifejezett csalódottságának ad hangot** amiatt, hogy az Európai Bizottság legutóbbi javaslataiban – COM(2005) 389 final, COM(2005) 390 final és COM(2005) 391 final – enyhe megfogalmazásokat alkalmaz; a javaslatok megemlítik a kíséret nélküli kiskorú külföldiek és az emberkereskedelem áldozatainak kényszerű visszatérését is, anélkül, hogy kifejezetten és kötelező érvénytel utalnának az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény, illetve a gyermek jogairól szóló 1989-es ENSZ-egyezmény megfelelő cikkeire;

1.16 **elengedhetetlennek tartja**, hogy különlegesen képzett személyzettel rendelkező regionális és helyi szerveket hozzanak létre, hogy eleget lehessen tenni olyan, a diszkrimináció és a szociális kirekesztés által fenyegetett csoportok igényeinek, mint a kíséret nélküli kiskorú külföldiek, a menedékkérők, az emberkereskedelem áldozatai, valamint azt, hogy ellenőrzéseket fogantossítsanak a gyermekek védelmét szolgáló rendszerek alapját képező jogokkal és jogszabályokkal való esetleges visszaélések megakadályozása érdekében, és ezért a következőket javasolja:

- különleges intézkedések az érintettek egészségére és az általuk elszenvedett traumákra vonatkozóan, beleértve az etnozichológiát is,
- különleges intézkedések olyan kiskorúak esetében, akik fiatalok büntetése miatt szabadságvesztésüket töltik,
- a gyermekek nevelőszülőknél történő elhelyezésének támogatása, főképpen az ugyanaból a kultúrából származó családok bevonásával,
- elkötelezett együttműködés a származási országokkal, valamint a származási és a befogadó település közötti decentrali-

zált együttműködés támogatása a helyi és regionális önkormányzatok példaértékű eljárásmodjain alapján,

- oktatási kezdeményezések, melyek segítik a kíséret nélküli harmadik országokból származó kiskorúak iskolai integrációját, különös hangsúlyt fektetve a befogadó ország nyelvének elsajátítására,
- a kíséret nélküli kiskorú menekültek védelme az EU tagállamaiban az embercsempész szervezetekkel való további kapcsolattartással szemben.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

2.1 *A kíséret nélküli kiskorú külföldiek problémájának nagyobb tudatosítása*

A Régiók Bizottsága

2.1.1 **elégetlennek tartja** a kíséret nélküli kiskorú menedékkérőkkel kapcsolatos jogszabályokat európai szinten és egyes tagállamokban, ezért intézkedéseket **követel** a következők hiányosságok megszüntetésére:

- a megfelelő védelmet biztosító speciális menedékkérelmezési eljárások hiánya,
- a szükséges kompetenciával rendelkező speciális gondozószervek, valamint – mind tárgyi, mind pénzügyi szempontból – a megfelelő és elegendő mértékű források hiánya,
- a menedékkérelmezéssel kapcsolatos legújabb irányelvekben a speciális utalások hiánya (II. dublini egyezmény),
- menekültügyi kérdésekben szakértelemmel rendelkező gyám kijelölési eljárásának hiánya, a gyám segítséget és támogatást nyújtana az eljárás lezárásáig, a menekülti vagy más státusz elismeréséhez,
- olyan intézkedések hiánya, amelyekkel megelőzhető a kiskorúak megkülönböztetése és szociális kirekesztése, elsősorban olyan kiskorúak esetében, akik fiatalok büntetésének végrehajtása miatt szabadságvesztésüket töltik,

2.1.2 a párbeszéd sürgős megkezdését **követeli** a Tanáccsal, az Európai Bizottsággal és az Európai Parlamenttel a kíséret nélküli kiskorú külföldiekkel kapcsolatos koncepció témájában. Ennek során mikroperspektívából kell kiindulni, amely világossá teszi, milyen nehéz a helyzet helyi szinten, milyen konkrét hozzájárulást tehetnek a helyi önkormányzatok és a régiók, valamint hogy európai szintű becslések szükségesek. Ezért a Régiók Bizottsága a probléma jobb kezelését célzó konkrét intézkedésekre is tesz javaslatokat;

2.1.3 **amellett foglal állást**, hogy európai szinten induljon vita a kíséret nélküli kiskorú külföldiek rendkívül komoly problémájáról, és a vitában különös jelentősége legyen a származási közösség és a szülői ház szerepének és körülményeinek;

2.1.4 **reméli**, hogy a kíséret nélküli kiskorú külföldiekkel kapcsolatos minden új jogalkotói, politikai és programtervező intézkedés – még a migrációs áramlások igazgatásának keretében tett intézkedések is – már a gyermek jogairól szóló 1989-es ENSZ-egyezményen és főként az egyezmény 3. cikkén, az Európai Unió alkotmányáról szóló szerződésben foglalt alapelveken, valamint az emberi jogokról és alapjogokról szóló európai egyezményen, valamint a többi, a kíséret nélküli kiskorúakra vonatkozó kulcsfontosságú nemzetközi megállapodásokon alapul, és alapvetően mindig a kiskorú jólétére irányul. Mindent meg kell tenni azért, hogy a kiskorúak családi és kulturális szempontból ne veszítsék el gyökereiket, illetve a lehető legnagyobb védelemben részesüljenek, ha meggyőződésük miatt vagy vallási okokból el kell hagyniuk hazájukat.

2.2 *A kíséret nélküli kiskorúak védelmét szolgáló uniós szintű intézkedések szükségessége*

A Régiók Bizottsága

2.2.1 a fejlődési folyamattal kapcsolatban a problémák nagyobb mértékű tudatosítását **követeli**; úgy véli, hogy bizonyos újabb keletű jogszabályokban már nem kötelező jelleggel utalnak a kiskorúak jogainak szükséges védelmére. Mivel számos tagállamban nem létezik nemzeti szinten egységes eljárás, a probléma irányításának és kezelésének, valamint az ehhez kapcsolódó pénzügyi teher viselésének feladatát kötelezően a helyi és regionális önkormányzatoknak kell elvállalniuk;

2.2.2 **azt a nézetet képviseli**, hogy európai szinten sürgősen ki kell dolgozni egy következetes, közös koncepciót a kíséret nélküli kiskorú külföldiekről mint migrációs jelenségről. E koncepciónak számot kell vetnie a kiskorúak és védelmük rendkívül kényes problémájával, a származási közösség és a szülői ház szerepének szükséges kérdésével, illetve ebből következően a regionális és helyi önkormányzatok szerepével, amelyekre a befogadás és a szociális gondoskodás feladata hárul;

2.2.3 ezenkívül **azt követeli**, hogy a kíséret nélküli kiskorú külföldiekkel kapcsolatban szenteljének **figyelmet** a fiatalkorúak bírósági eljárásainak a megkülönböztetések és a szociális kirekesztés veszélye miatt. Ennek során figyelembe kell venni a szóban forgó kiskorúak hozzátartozóikhoz történő visszavezetésének lehetőségét is;

2.3 *A helyi önkormányzatok és a régiók szerepének alulról induló folyamat révén történő erősítése – Javaslatok a kíséret nélküli kiskorú külföldiekre, az esetleges menedékkérőkre és az emberkereskedelem áldozataira vonatkozó koncepcióra*

A Régiók Bizottsága

2.3.1 **üdvözli**, hogy az EU szintjén egyre több intézkedés születik a migrációs problémák kezelésére. A tagállamok kizáró-

lagos illetékessége nem vetne számot a migrációs áramlások kezelésére szolgáló nem egységes intézkedések és a helyi önkormányzatoknak és régióknak a különösen veszélyeztetett csoportok – mint az emberkereskedelem áldozatai, a menedékkérők és a kíséret nélküli kiskorú külföldiek – befogadása és társadalmi beilleszkedése iránti felelőssége között fennálló összetett viszonyal;

2.3.2 a helyi önkormányzatok és a régiók teljes körű bevonását **kéri** a probléma itt követelt hatékony irányítására és megoldására tekintettel az egyes területeken (főként a veszélyeztetett csoportokat figyelembe véve). Hasonlóképpen fontos az is, hogy minden érintett civil szervezet egymás munkáját kiegészítve működjön együtt, hogy e téren végzett tevékenységeiket az illetékes hatóságokkal összehangoltan végezhesék, feltéve, hogy azok nem ellentétesek a gyermekek – mindennél előbbre való – érdekeivel. Vészhelyzet esetén azonnal ki kell alakítani a párbeszédet és a koordinációs mechanizmusokat, és a folyamat során végig ezek szerint kell eljárni. A hatalmas méreteket öltő migráció, az önkormányzatok számára jelentett következményei – az önkormányzatok szembesülnek a speciális igényekkel és nekik kell biztosítaniuk a különleges szolgáltatásokkal való ellátást –, valamint az utóbbi években e folyamatok tendenciózus növekedése azt mutatja, hogy szükséges egy ilyen megközelítés. Előrejelző tanulmányt kellene készíteni ennek az elemzésnek az alapján;

2.3.3 ezért **szükségesnek tartja**

a) az európai szintű jogalkotási intézkedéseket a kíséret nélküli kiskorú külföldiek, a kiskorú menedékkérők és az emberkereskedelem áldozatai státuszának, valamint a kiskorúak lényeges jogainak és különleges védelmi igényének elismerése érdekében, az alábbiakról szóló pontos jogszabályok révén:

- az életkor lehető legpontosabb meghatározására, illetve a személyazonosság kiderítésére szolgáló különleges eljárások kidolgozása,
- konkrét intézkedések az esetleges csalások és visszaélések elkerülésére a védőrendszerek igénybe vételekor,
- a gyámság pontos feltételei,
- a gyámkiirendelési eljárás előnyben részesítése,
- a 18. életév betöltése esetén a jogok elismerése a társadalmi befogadáshoz kapcsolódóan, az illetékes igazságügyi hatóság véleményének kikérését követően,
- a családtagok felkutatására irányuló eljárás indítása a család újraegyesítése érdekében,
- a származási országokban végrehajtandó védőintézkedéseket támogató intézkedések előmozdítása,
- a származási közösség és a szülői ház bevonása,

- a visszatérésre vonatkozó előírások, amelyek szerint kizárólag a kiskorú jóléte döntő és először minden esetben a családi körülmények megvizsgálásának kell történnie; ennek során tekintetbe kell venni a kiskorúak védelméről szóló, a származási ország által ratifikált esetleges nemzetközi egyezményeket,
 - a sürgősségi ellátás feltételei és az ilyen esetekben alkalmazandó eljárások meghatározása,
 - a kiskorúak véleményének kikérése az őket érintő döntésekről, ennek során biztosítani kell az érdekeiket védő igazságügyi hatóság részvételét,
- b) egy decentralizált és hálózatot alkotó intézkedéseket tartalmazó program létrehozását (európai hálózat a kiskorúak védelméért) speciálisan a kíséret nélküli kiskorú külföldiek számára, megfelelő különleges gondozószervekkel, a programot integrálni lehetne a szociális munka jelenlegi hálózatába, és átfogná a befogadással, az integrációval és a származási közösség és a szülői ház támogatásával kapcsolatos intézkedéseket, többek között a helyi önkormányzatok decentralizált együttműködésen alapuló kísérleti projektjeinek támogatását a helyi és regionális önkormányzatoknak a civil szervezetekkel szoros együttműködésben támogatott és létrehozott példaértékű kezdeményezései mintájára; valamint kritériumok megállapítását a kíséret nélküli kiskorú külföldiek elosztására az EU egész területén. A Régiók Bizottsága kötelezettséget vállal arra, hogy e célból összegyűjti a tagállamok különböző helyi és regionális önkormányzatainak példaértékű gyakorlatait és ezzel áttekintést készít a befogadás, a társadalmi integráció és a családgyejesítés terén szerzett tapasztalatokról. Ehhez felügyeleti bizottságot hozhatna létre, amely a helyszínen megfigyelhetné az intézkedések végrehajtásának feltételeit, ezáltal – amint megállapította, hogy milyen téren van szükség javításra – konkrét cselekvéseket javasolhatna,
- c) azokban az esetekben, amikor a kiskorúak a befogadó országban maradnak: a szükséges intézkedések meghozatalát a kiskorúaknak az oktatási rendszerbe való megfelelő beilleszkedéséhez, a fogadó ország nyelvének elsajátításához, valamint a kiskorú bevezetéséhez az adott ország demokratikus értékrendjébe,
- d) a migráció e formájára jellemző legfőbb származási területek feltérképezését, valamint az e területekre való összpontosítást az együttműködési és szomszédsági politikai kezdeményezések, illetve a gyermekeket és fiatalokat támogató, a származási közösséget is bevonó speciális intézkedések megvalósítása során,
- e) a tartózkodási engedély szociális védelem miatti, a belügyminisztériumokkal való együttműködés keretében történő kiadását, hogy az érintettek kitorhessenek a bűnözői szervezetek általi kizsákmányolás körforgásából, valamint hogy hatékonyan gátolhassuk a bűnszervezetek tevékenységét,
- f) a kíséret nélküli kiskorú külföldiekkel foglalkozó európai konferencia két évente történő megszervezését és hasonló konferenciák megtartását a tagállamokban, oly módon, hogy a civil szervezetek, a bevándorló szövettségek és a bevándorlással foglalkozó egyéb szervezetek is részt vehessenek ezeken a konferenciákon,
- g) a kíséret nélküli kiskorú külföldiek befogadásához és társadalmi beilleszkedéséhez szükséges eszközök teljes mértékű finanszírozását a nemzeti és európai hatóságok által.

Kelt Brüsszelben, 2006. október 12-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE